

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

EM 2024/29
03. oktober 2024

Forslag til: Inatsisartutlov om koncession til turistydelser i udvalgte områder

Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

Hvorfor skal det være Naalakkersuisut, der udsteder tilladelser? Selvom vi generelt er enige i lovforslaget, er der her et stort problem.

Det store spørgsmål er: Har vi lært af tidligere erfaringer, eller har vi ikke? Hvordan kan vi bevæge os fremad baseret på de erfaringer, vi har gjort os? Vi bør overdrage ansvaret for at udstede tilladelser fuldstændigt til kommunerne og undgå den nuværende model med centralisering.

På den anden side vil vi gerne anerkende Naalakkersuisut for, i denne lov, at beskytte selvstændige erhvervsdrivende og lokalsamfundet mod udenlandske aktørers ukontrollerede adgang til vores ressourcer. I mange år har vi hørt om den nuværende situation, hvor der er for mange åbne døre for udenlandske aktører, som ikke bidrager tilstrækkeligt til det grønlandske samfund.

Der opstår nu et vigtigt spørgsmål: Når de offentlige virksomheder allerede udgør så stor en del af turismen, hvordan vil denne lov påvirke vores lokale selvstændige? Og vil loven endelig sætte en stopper for, at offentligt ejede virksomheder og udenlandske aktører bliver favoriseret frem for vores egne lokale virksomheder?

Vi ser håbefuldt på muligheden for, at der i dette lovforslag vil være forskellige restriktioner, der i højere grad beskytter vores lokale aktører, men vi må være meget opmærksomme og forsigtige, da vi allerede nu ved, at den eksisterende situation vil ændre sig drastisk, når denne lov træder i kraft.

Det er svært for turismevirksomheder at undgå samarbejde med udenlandske partnere, og vi forventer ikke, at denne situation ændrer sig markant med denne lov. Fra Atassut ønsker vi at pointere, at dette er en realitet.

Når det drejer sig om eneret til brug af bestemte landområder, mener vi fra Atassut, at dette skal drøftes nøje i udvalget, især med hensyn til borgernes traditionelle brug af naturen.

Vi skal sikre, at der ikke opstår konflikter mellem lokale brugere af områder som jagtområder og fiskepladser, og dem, der udøver turistaktiviteter. Vi benytter alle naturen i større eller mindre grad, og de lokale fiskepladser langs kysten er meget værdsatte. Der skal være juridiske garantier i loven, så der ikke opstår ubehagelige konflikter mellem dem, der har fået eneret til brug, og de lokale brugere.

Vores selvstændige erhvervsdrivende skal have de bedste muligheder for at udøve deres aktiviteter uden unødige hindringer. De skal ikke nødvendigvis have samme forberedelse som store udenlandske eller offentlige virksomheder, da disse ofte er bedre forberedt på bureaukrati og juridiske krav. Vi skal undgå, at reglerne kun er tilpasset dem.

Kommunerne bør også have kompetence til at beslutte, om der skal gives eneret til brug af bestemte landområder. Et eksempel er Avannaata Kommunia, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at der ikke skal udstedes enerettigheder til landområder, men at man i stedet skal følge en almindelig ansøgningsprocedure. Derfor har vi brug for lokale og tilpassede retningslinjer, der passer til de forskellige områder i landet.

Hvis vi ser på kommunerne, er de meget forskellige. For eksempel er Qeqqata Kommunia og Kommuneqarfik Sermersooq ikke sammenlignelige med andre kommuner på grund af deres store indlandsområder. Derfor er det ikke overraskende, hvis kommuner med mindre arealer er mere tilbageholdende med at udstede enerettigheder til landområder.

Ligesom udbudsloven bør vi også overveje en model, hvor man i nogle særlige tilfælde kan give tilladelser uden at gennemføre åbne udbud, hvis en aktør allerede har benyttet området i lang tid, og hvis der er samarbejde mellem kommunalbestyrelsen og de selvstyrelige myndigheder. Dette skal dog kun ske, når der er gode grunde.

Med disse kommentarer og vores store interesse i lovforslaget, sender vi det videre til Erhvervs- og Råstofudvalget.